

Oogstcommissie: blik op 2023

De oogstcommissie speelt een aanmerkelijke rol binnen de coöperatie, namelijk het adviseren van de boer over de [oogst van het komende jaar , en nu voor 2023](#). We geven in dit advies wensen door vanuit de leden en de boer maakt uiteindelijk het plan. Zijn de wensen haalbaar, kan het zo ontworpen worden, komen we uit met het beschikbare land, past het in het budget en vast meer zaken waar je aan moet denken als je groenten in grote aantallen wilt telen. Hoe het uiteindelijk gaat lopen weten we van tevoren niet (droog, nat, hazen, beestjes, enz.), het advies is daarmee richtinggevend. De oogstcommissie heeft de wens om het advies nader toe te lichten aan de boer.

Om de boer goed te adviseren kwamen we (Ronald Hoevenaars, Jan de Lange, Gerda Nederend en Martijn van der Veen) bij elkaar op 13 oktober jl. en bespraken we o.a. de volgende zaken:

- Hoeveel **variatie** in groenten willen we hebben?
- Welke **hoeveelheid** groente (aardappelen, kruiden etc.) willen we graag ontvangen?
- Willen we een **verdeling** met basisgroenten en kleinere bij-groenten, willen we toewerken naar bepaalde groenten zo lang mogelijk of juist alleen typische seizoen groenten?
- Hebben we **specifieke wensen** en ideeën?
- Overige wensen en aanbevelingen.

Ons advies

We proberen te komen met een advies waarbij we de mening van leden zo goed mogelijk meenemen. Aan meerdere leden is gevraagd naar hun ervaringen van dit jaar. En er is ook feedback van verschillende leden ontvangen. Aan mensen met een proefpakket is na afloop van de proefperiode om een reactie gevraagd. Een aantal leden heeft zich kritisch uitgelaten over variatie en hoeveelheid. En bij de uitgifte zijn ook regelmatig gesprekjes gevoerd. Deze input is meegenomen.

Advies over variatie en hoeveelheid

Het advies van de oogstcommissie over de hoeveelheden en variatie van het wekelijkse voedselpakket:

- Viermaal een hoofdgroente (groente als hoofdbestanddeel van een maaltijd). Daarbij volgen we de hoeveelheden van het voedingscentrum, 250 gram per dag per persoon);
- Driemaal een bij-groente (denk aan paprika, komkommer, bleekselderij. Een voorbeeld is de mix, waarbij opkomende of afnemende groenten worden aangeboden, of groenten in kleinere hoeveelheden);
- Voor drie maaltijden aardappelen;
- Diverse kruiden. Als goed voorbeeld werd de 'Italiaanse mix' genoemd. Basilicum kan in behoorlijke hoeveelheden;
- Uien, zonder hoeveelheid (afgezien van uiensoep, hachee etc. is een uitje vaak voor er bij);
- Eitje (zie de kippen, 't is een wens).

Advies over een aantal specifieke groenten

Een aantal specifieke wensen voor bepaalde groenten kwam ter tafel. We adviseren om deze groenten te verbouwen omdat ze goed in de smaak vallen en goed in de diverse keukens passen.

- Zoete aardappel;
- Komkommer;
- Tomaten (veelzijdig in te zetten en mag in behoorlijk volume);

- Kleine tomaatjes (zo lang mogelijk en mag in behoorlijk volume);
- Boontjes (veelzijdig in te zetten, zo lang mogelijk);
- Broccoli;
- Paarse bloemkool;
- Paarse broccoli;
- Rabarber;
- Knoflook.

Enkele aanvullende wensen: fruit en kippen

De oogstcommissie heeft ook vooruit gekeken en wensen geuit om te komen tot een volledig pakket. We zien graag dat de vegaboerderij meer fruit gaat leveren. Fruit is bewerkelijker met de oogst dan groente. Een suggestie is dat leden zelf een bakje fruit kunnen plukken, wat de druk op vrijwilligers en de boer beperkt. Aan fruit denken we:

- Frambozen
- Bramen
- Appels
- Peer
- Aardbei
- Bessen

Kippen hebben vanaf het begin in de plannen van de boerderij gestaan. Het is een nieuw hoofdstuk, maar we willen deze wens levend houden. Waar rekening mee gehouden moet worden is verzorging (ophokken, ziektes), het rapen van eieren en de mogelijkheid van een verrijdbare kippenren. Kortom, een eitje bij het ontbijt is iets om naar toe te groeien.

Overige suggesties

Omdat eerder is gesproken over leveren aan winkels of horeca geven we ter overweging het produceren van een of enkele groente in ruim overschot, specifiek voor het doel van de verkoop.

Een suggestie is om ook te kijken naar aparte of (vergeten) groenten die je niet in de supermarkt vindt. Hier zijn mogelijk verrassende smaken te vinden én het maakt de Vegaboerderij onderscheidend. Voorbeelden daarvan zijn de paarse bloemkool en broccoli.

Ook hebben we van leden teruggekregen dat sommige groente echt veel lekker zijn van onze boerderij: o.a. de bonen, tomaten en de bieten, laten die vooral continueren.

Een gedeelde mening is dat we af willen van het 'handje van dit en een handje van dat'. Wanneer groente niet te duiden is met een hoeveelheid (zoals 1 krop sla) maar in gewicht, kan een weegschaal helpen óf hoeveelheden kunnen door de uitgifte vrijwilligers vooraf afgemeten worden.

Over het fruit is de vraag wat mogelijk is met het fruit van boer Aad. Wil hij bijvoorbeeld oogst beschikbaar stellen (of aanvullend verkopen), kunnen we meedenken wanneer oude appelbomen vervangen gaan worden? Is het mogelijk om de gehele oogst te kopen en er vruchtensap van te maken?

We geven de boer mee rekening te houden met de tijd en aandacht die planten nodig hebben. Mogelijk zijn er groenten die meer tijd kosten dan andere, vergelijkbare groenten. Of dat

vergelijkbare groenten verschillen in opbrengst. Gezien de bezetting is een keuze voor minder bewerking of meer opbrengst een idee.

Enkele overwegingen

... over oogstseizoen en prijzen

Bij onze wensen hebben we enkele kaders meegenomen. Het streven van de boerderij is om de reguliere oogstperiode te laten lopen van begin maart tot half december, 9 maanden. Ongeveer 32 (minimaal) tot 40 weken (maximaal). Hoe langer het seizoen is, hoe beter. We moeten gaan ondervinden wat met het weer en deze grond mogelijk is. Aan de randen van het jaar zal de oogst beperkter zijn, maar we zullen zien welk verschil de tunnelkassen gaan maken. De kosten zijn exploitatiekosten voor het hele jaar. Als je dit bedrag deelt over de oogsttijd dan ligt de prijs voor een pakket tussen de €13,63 en €10,90¹. Deze prijs wordt jaarlijks vastgesteld door de ALV. Deze prijzen zijn vergelijkbaar met andere initiatieven.

Prijs en budget is verder niet meegenomen in het advies.

... over hoeveelheden

Van het voedingscentrum krijgen volwassenen het advies om dagelijks minimaal 250 gram groente per dag te eten. Als je varieert tussen de verschillende groentesoorten, krijg je alle voedingsstoffen uit groente binnen die je nodig hebt. Veel groente slinkt tijdens de bereiding, je zal dus meer ongekookte groente moeten hebben voor een eindgewicht. Bijvoorbeeld, boerenkool halveert in gewicht. In dit advies hebben we daar geen rekening mee gehouden, de berekening is aan de boer.²

Het voedingscentrum geeft bij de hoeveelheden per dag aan dat het een behoorlijk gewicht is om bij één maaltijd te nuttigen, en geeft de suggestie om groenten ook door de dag te eten als snack of bij de lunch. Dat pleit voor meer variatie en eenvoudig te nuttigen groenten.

¹ Exploitatie €436 gedeeld door 52 weken is €8,36/wk. Berekening voor het oogstseizoen €436 gedeeld door 32 (minimum) of 40 (maximum) weken

² [Hoelang kook ik groente? | Voedingscentrum](#)